

THEMA: BEGRAVEN

- 1. HET GRAF GEGRAVEN**
- 2. HET GRAF GEGEVEN**
- 3. HET GRAF "DOET LEVEN"**

De Heidelbergse Catechismus is uiterst sober en kort als het gaat over de begrafenis van de Heere Jezus Christus.

Misschien dat de reden daarvan is, omdat, als onze gedachten vertoeven bij de begrafenis van de Heere Jezus Christus, dat je dan tenminste zo is het mij vaak geweest, ja, je weet, je leert uit onze leer, dat de begrafenis behoort tot de staat van Zijn vernedering, behoort ergens ook daarom tot Zijn lijden.

En aan de andere kant overvalt je tegelijkertijd een gevoel soms van rust. Je zou zeggen, alsof dat niet zo erg is geweest.

Ik denk dat degenen die door het allerheiligst geloof iets hebben mogen leren kennen van de Heere Jezus Christus, dat die ook vaak in hun zieleleven persoonlijk meer bediend zijn uit dat sterven in de eeuwig, die geestelijke dood, die Godsverlating van de Heere Jezus Christus aan het kruis, en alles wat daar geschied is aan het kruis en in de hof van Gethsémané, dan dat ze voor zichzelf persoonlijk bediend zijn als het gaat over de zaak van Zijn begrafenis.

Ik duid daar mee aan dat er allerwegen toch haast dan een gevoel is van: Natuurlijk, dat was er ook bij. Dat behoorde er ook toe, maar ja, daardoor is ons graf geheiligd, maar veel verder gaan de gedachten vaak niet.

Toch is het opmerkelijk dat al de evangelisten een stukje, de een wat langer, de ander wat korter, aan de begrafenis van de Heere Jezus hebben gewijd. En de een weet die bijzonderheid te melden, en een ander weet weer wat anders te vermelden. Maar ze hebben er wel alle vier over gesproken, geschreven, dat het bewaard zou blijven voor

CATECHISMUS ZONDAG 16 VRAAG 41

de kerk van alle tijden en eeuwen.

Je kunt ook niet direct vinden dat dit antwoord in de Catechismus zo uit de Bijbel gehaald is. Als er staat op de vraag: Waarom is Hij begraven geworden? Dan staat er: Om daarmee te betuigen dat Hij waarachtig gestorven was.

Ja, dat kan. Maar iemand die zegt dat de Heere Jezus niet echt gestorven is, maar dat Hij schijndood is geweest, die zou uit de praktijk aan kunnen tonen dat mensen zeker wel drie dagen of nog langer schijndood zijn geweest. Op zichzelf hoeft dat het bewijs niet te zijn van Zijn dood. Wij hebben dat bewijs trouwens ook niet nodig in die zin. Want het geloof geloofd dat Hij gestorven en begraven is.

Daar komt nog bij, als het over het bewijs gaat, dan kun je beter denken aan wat Johannes zelf heeft geschreven even daarvoor. 'Maar komende tot Jezus, als zij zagen dat Hij nu gestorven was, zo braken zij Zijn beenderen niet, maar een van de krijgsknechten doorstak Zijn zijde met een speer, en terstond kwam er bloed en water uit. En die het gezien heeft, die heeft het getuigd, en zijn getuigenis is waarachtig, en hij weet dat hij zegt hetgeen waar is, opdat ook gij geloven moogt'. Dat ligt meer in de lijn, als de apostel hier op overtuigende wijze spreekt als oor- en ooggetuige van de dood en het sterven van de Heere Jezus Christus.

En daarom wilde ik toch trachten enkele dingen te verduidelijken en bij dit antwoord toe te voegen.

Onze eerste gedachte was: Het graf gegraven.

Ja, ze zeggen wel eens tegen iemand, jij graaft je eigen graf op die manier. Dat wordt dan gewoon bedoeld, dat een mens kan zo'n zelfvernietigingsdrang ontplooiën, zo'n destructie in zijn leven, dat hij zich op allerlei terreinen zo vreselijk te buiten gaat, door misbruiken van veel dingen of door te hard werken, de spanningen die maar oplopen in zijn leven; dan wordt er in dat verband wel eens gezegd: Nu, op die manier graaf je je eigen graf. Want vandaag of morgen dan zak je in elkaar. Nu, zo op die manier is die uitdrukking wel bekend, 'je eigen graf graven'.

Maar wij hebben eigenlijk allemaal al ons eigen graf gegraven, want de bezoldiging van de zonde is de dood, zegt het Woord van God. En toch, en dat moet je trachten even in de gaten te houden, ik heb onlangs gezegd toen het ging over de dood van de Zoon, dat God eigenlijk toen Hij zei tegen dat gevallen mensenpaar Adam en Eva, twee gevallen mensen, maar ook twee uitverkoren mensen, dat God dat woord niet meer herhaalde: 'Ten dage dat ge daarvan eet zult gij de dood sterven'. Maar dat Hij met het oog op de Zoon, Jezus Christus, tegen dat mensenpaar zegt: 'Gij zijt stof, gij zult tot stof wederkeren'.

En we hebben al gehoord dat dat uiteindelijk de volle dood niet is, dat lichamenlijk sterven en dat wederkeren tot het stof waaruit we genomen zijn. Dat is de volle dood niet. Maar de volle dood betekent: Buiten God, buiten Zijn gemeenschap te verzinken in een eeuwige duisternis, waar weinig is en knersing der tanden.

Dat noemt de Schrift de volle dood. Dat is de eeuwige dood, maar daaraan voorafgaand de geestelijke dood, dat we God kwijt zijn, en dat er nu geen enkele snaar meer is bij ons schepselen, die nog naar God vraagt en naar God zoekt.

CATECHISMUS ZONDAG 16 VRAAG 41

Ik heb dus geprobeerd u te verduidelijken dat direct na de val God een oordeel uitspreekt over die twee mensen.

Over de vrouw, de moeite en de zorgen van het leven, van het kinderen krijgen enzovoorts. Ook de moeite en de zorgen van de man, dat hij hier op aarde een strijd voert tegen de doornen en distelen, de strijd om het bestaan en wat er allemaal mee samenhangt.

Maar u voelt ook daarbij, dat is het eigenlijke oordeel niet. Het eigenlijke oordeel zou zijn geweest, als God de Heere Zich van die mens voor eeuwig had terug getrokken. Dan was gelijk alles weg geweest. Dan was de duisternis voor eeuwig om die mensen heen geweest.

Maar God heeft die straf op de zonde, met het oog op Zijn Kind, Zijn Zoon, gematigd. Hij heeft hem ingeperkt. Niet opgeheven, God vordert dat aan Zijn gerechtigheid genoeg zal geschieden, maar Hij heeft het wel beperkt.

En dat geldt dan inzonderheid voor al Zijn kinderen. Waar Hij van gezegd heeft: "Die in Mij geloofd die zal de dood niet zien. Ja, hij zal leven, al ware hij ook gestorven".

Maar toch, dat graf.

Dat hebben wij ergens zelf gegraven. Wij hebben door onze schuld alles verspeeld.

En nu kom ik op het stuk van de vernedering, en dat is heel moeilijk te verstaan. Een stuk waar ik ook nooit uit zal komen.

Toen Christus leefde, toen heeft Hij met Zijn volle Wezen en intentie geleden. Dat was een daad. Hij werd daartoe geperst tot het alles zou zijn volbracht.

Als Jezus zei, tenslotte: "Vader, in uw handen beveel Ik Mijn geest", en als Hij dat gezegd had, gaf Hij de geest, is dat een daad.

Maar als Hij nu dood is, gestorven, dan is die ziel van de Heere Jezus voor het aangezicht van de Vader. Maar als zichtbare verschijning, mens, lichaam, is Hij niet meer actief. Hij beveelt niet meer, Hij klaagt niet meer, Hij juicht niet meer.

Nu zie ik ook iets sterker de diepe vernedering die daar in ligt. Want al was dat niet de eeuwige dood, die had Hij achter Hem, die had Hij al gedragen.

Toch is het niet naar Gods bedoeling, dat lichaam en ziel gescheiden zouden zijn. God heeft de mens geschapen als mens. Dat is ziel en lichaam. Eigenlijk is het woordje 'ziel en lichaam' al een beetje twijfelachtig gezegd. Je denkt zou gauw aan twee aparte dingen, maar dat kun je eigenlijk niet.

De mens werd tot een bezielde wezen, zo zou je het mogen lezen, in den beginne. God blies in hem een adem des levens, en zo werd de mens een levend wezen. Eigenlijk kun je die mens niet uit elkaar trekken, dan is het geen méns meer. En God heeft ménsen gemaakt, geschapen.

Daarom, dat graf, die scheiding, die daaruit blijkt, dat wij als mens ontbonden zijn, dat hebben we zelf gegraven. Al is het niet de hoofdzaak van de straf, je kunt het toch zien in het verlengde van de zonde, van de zondeval. Zoals dat in het algemeen ligt, dat je zegt: Wat één is, iets ondeelbaars eigenlijk, dat wordt op een gewelddadige manier uit elkaar getrokken. De levensadem, de geest, gaat weg, en je houdt over, eigenlijk niet meer de méns.

Ik weet wel, zo voelen we het soms een klein beetje aan. Zolang de gestorvene nog in

CATECHISMUS ZONDAG 16 VRAAG 41

huis is, zolang hij er nog - zeggen wij dan - netjes, toonbaar bijligt, dan is voor de direct naaststaande, is er nog enigszins het gevoel, hij of zij is er nog.

Oude volken - in Tibet onder andere - dachten dat de ziel nog drie dagen in de buurt van het lichaam verbleef. En in oude rouwgebruiken in ons land zou je daar ook symptomen van kunnen aanwijzen, dat men dacht: Nog is hij er, hij is er nog.

Dat is niet zo, maar laten we het positief even bekijken. Het niet te aanvaarden: Hij of zij is er niet meer. Dat spreekt er toch wel uit. Het moeilijk en het moeizaam verwerken en aanvaarden: Hij is er niet meer.

Je kunt zeggen: Ja, maar wij weten toch wel beter. Ja, maar vergis je niet, dat neemt niet weg, hij of zij is er echt niet meer als méns. Als méns, als die eenheid, dat bezielde wezen, ís die mens er niet meer. Niet in de Hemel en niet op de aarde. Niet in het graf. Hij ís er niet meer. Dat zie je aan alles. Dat merk je.

Het is niet voor niets dat in het Oude Testament de dood getekend wordt als iets onreins. Iets waar de God van het LEVEN niet mee te compromitteren valt.

Het noodzakelijke moest gedaan worden, met eerbied en ontzag. Maar als het gaat over de heilige dienst van God dan mocht de priester zo maar geen overledene aanraken, dat strookte niet. God, en Zijn openbaring, is de God van het leven, van de onverderfelijkheid. En daarom dat, wat we vinden in het Oude Testament, die afstand, die gereserveerdheid ten aanzien van wat wij dan noemen, het stoffelijk omhulsel.

Jezus gaat hier de weg, al is het de getemperde weg, met een getemperd oordeel, Hij gaat toch de weg van die vernedering, dat Hij niets meer kan doen. Dat Zijn geest niet meer uitblinkt in Zijn ogen, op Zijn lippen, in Zijn handgebaren, in Zijn hele verschijning als Zoon des mensen. Dat is vernedering.

Dat is een vernedering waar Hij niet zo maar uit tevoorschijn kan komen, terug komen. Hij geeft het over. Hij beveelt Zijn geest in de handen van de Vader, maar het lichaam is ook in de handen van God.

Kijk, dat is nu, ook in Zijn begraven worden, de vernedering. "Ik weet dat Gij Mijn hoofd in het stof zal doen bukken". Uitgepraat, uitgewerkt, Hij is geen persoon als mens in die zin meer.

En voel je niet aan dat dat vernedering, dat dat ergens ontluistering is. Dat met eerbied gesproken, zó de mens niet geschapen is, om uit elkaar getrokken te worden in wat niet uit elkaar kan. Kun je dan ook begrijpen dat vanuit dat standpunt gezien, zijn we er ook echt niet meer. Dan is de begrafenis, in dat licht gezien, ook het einde. Het bewijs dat wij niet meer hier op aarde enige inbreng hebben. Dat we nooit meer onze mond kunnen openen, en nooit meer onze knieën kunnen buigen. Dat we elkaar nooit meer zullen omhelzen, en dat we elkaar ook nooit meer zullen zien. Het is voorbij.

Kijk, en dat heeft nu Die Borg en Middelaar willen doen, dat graf. Dat getemperde graf weliswaar. Maar wat toch spreekt van die ontluistering, dat een mens als het ware in tweeën getrokken wordt, wat niet kan. Want je houdt geen mens meer over als je daar de overledene ziet, of je zou zijn ziel in de geest zien. Je houdt geen mens meer over.

Dat getemperde, waar toch de smaadheid achter ligt van het uit elkaar gehaald zijn, dat heeft Die Borg en Middelaar willen dragen. Dat heeft Hij willen doen. Hij heeft als het

CATECHISMUS ZONDAG 16 VRAAG 41

ware die ontzaggelijke passiviteit, dat niets meer kunnen, dat niets meer willen, dat totaal overgegeven zijn in afwachting, dat heeft Hij willen aanvaarden. Hij kan met eerbied gesproken, dan ook niet meer verder. De grens is bereikt. Het lichaam wordt gedragen, anderen doen het werk.

Nu is een mens vanwege de zonde eigenlijk ook geen begrafenis waard. Toch wordt de begrafenis op hoge prijs gesteld. En al hoeven wij een begrafenis niet te omringen met allerlei eretekenen en monumenten, toch denk ik dat het christelijk is om met enige zorg en eerbied te begraven. Maar waard zijn we het niet.

Onder de oordelen die God over de zondaren uitspreekt hoort ook dat ze niet eens begraven zullen worden. En dat ze zo maar als mest op de straat of op het open veld zullen liggen, tot een afgrijzen. En dat de vogelen van de hemel worden opgeroepen om de overblijfselen te eten. Dat staat in het teken van een oordeel, dat een mensenlichaam zo maar weggeworpen zou worden als vuil op de straten.

Daarom is het ook niet christelijk om te zeggen: Gooi mij maar in een greppel of zo. Nee, het hoeft niet.

Dat hoeft niet, want dat graf wat wij gegraven hebben, maar waar Jezus in is gegaan, een nieuw graf; een nieuw, waarin nog nooit iemand gelegd was. Hij werd niet vergaderd of verzameld tot Zijn volken, zoals je van de oudvaders leest, de patriarchen en de koningen. Ze werden verzameld tot hun volken. Dat betekent: Ze kwamen op hetzelfde plekje, met hun gebeente bij het gebeente van de vadersen.

Bij Jezus staat expres vermeld, een nieuw graf waar nog nooit iemand in gelegd was. Dat wil zeggen, Hij heeft geroepen: Het is Volbracht!

Hij heeft ons vlees en bloed aangenomen, maar eigenlijk kan Hij toch niet in hetzelfde graf als Abraham, Izak en Jakob, of David. Het is bij Hem toch anders. Hij heeft het VOLBRACHT. Hij heeft de prijs betaald.

En nu heeft God de Vader de begrafenis van eeuwigheid geregeld. Dat heeft Jezus niet gedaan. Dat heeft Hij niet gedaan. Je zou haast zeggen, dat wilde Hij niet.

Een versje opgeven, nee. Voor Hem lag die ene prijs, dat wit, dat doel in Zijn ziel, om datgene te volbrengen wat God Hem op de hand gezet had om te doen.

Maar daar hoorde dan óók bij, de totale passiviteit: Ik ben aan het einde. God, Vader. Vader zal als het goed is de rest doen. En nu heeft die eeuwige Vader - daar zal een blijk van Zijn voldoening zijn over het werk van Zijn lieve Zoon - als het ware al lang alles op papier, in Zijn Boek geschreven. En Hij heeft een paar mensen besteld, Jozef van Arimathea, een geacht raadsheer, die niet mede bewilligd had in de Raad, om Hem te doden. En Nicodemus die des nachts tot hem gekomen was.

Dat hadden de vijanden niet gewild. De vijanden zouden het liefst dat oordeel wat God over Zijn vijanden uitgesproken heeft, dat Zijn lichaam als mest op het land geworpen zou worden, en als een prooi voor de roofvogels. Ze zouden Hem het liefst op een of andere onreine plaats hebben weggegooid. Maar Jezus kan niets meer doen, vergeef me dat ik het zo zeg, als Mens. Hij moest het overgeven.

Maar nu komt al uit, zonder dat Jezus het naar het lichaam horen kan, nu komt uit: Dit is Mijn lieve Zoon.

CATECHISMUS ZONDAG 16 VRAAG 41

Niets overdrevens. Geen mausoleum, dat hoeft niet. Geen hoog opgericht teken, nee. Het is maar voor even, een grote steen is genoeg. Maar, Vader heeft besloten, Vader heeft vastgesteld, het zal er ordelijk en netjes aan toe gaan. Al is het nog zo verdrietig, dat die twee vrienden er ook niets van begrijpen; dat als ze met die dode Jezus naar het graf lopen, kennen ze Hem ergens niet. Ergens niet, dat is wel verdrietig. Maar daar heeft de Heere Jezus geen last meer van.

Maar wij moeten het ons even indenken: Keurig netjes. Ze zien het, maar ze doorgronden het niet. Ze kunnen er niet inkomen: "Ook zal Mijn vlees thans afgesloofd, ten spijt des vijands, in de grafkuil zeker wonen. Gij zult Mijn ziel niet in de hel vergeten, Uw Heilige zal van geen verderving weten", daar kunnen ze niet komen. Want onderwijl ze Hem wegdragen, wrijven ze in hun ogen om de tranen te bedwingen.

Liefde, dat is er, liefde. En dat Hij een groot Profeet is, dat hebben ze geloofd. Maar dat Hij het Lam is, Dat al deze dingen moest lijden, en zo in Zijn heerlijkheid ingaan, hun ten goede, dat verstaan ze niet. Ze kennen de Priester nog niet, het Lam dat de zonde der wereld wegdraagt.

Maar, er is geen vijandschap. Ze spelen niet met hun dode Vriend, waar ze in hun hart alle eer aan willen geven. Ze steken er niet de gek mee, zoals dat wel gebeurt, van mensen die dagelijks in een mortuarium of waar dan ook, met dode mensen omgaan. Zo een hand pakken en even zwaaien. Nee, dat niet.

Dat heeft Vader besloten. Vader heeft besloten dat het niet zo maar kan. Want Zijn Kind heeft geroepen uit de nood. De gans Ontblote, en Vader heeft het gehoord. En Hij heeft ook het einde gehoord van de Rechtvaardige, dat zal vrede zijn: "Het is volbracht! In Uw handen beveel Ik Mijn geest".

Daarom, in dat graf waar de steenhouwer aan bezig geweest is om het uit te hakken, een nieuw graf. Niet zomaar een spelonkje hier of daar, nee, een gegraven graf door de Vader bestelt.

Niemand wist het. Nicodemus heeft dat ook niet beseft, en Jozef van Arimathea, dat dat in de Hemel besteld was, toen de grafdelver om zijn centjes kwam. Wie had dat toen kunnen bevroeden? Dat het zo zou moeten gaan?

Maar in dat nieuwe graf, met recht dat 'nieuwe graf', dat graf wat door een mensenkind in opdracht gegraven is, die stond in feite in dienst van God. Het móét een nieuw graf zijn. Het kan niet in een meergebruikte, oude kuil of spelonk. Zelfs niet in de gewijde spelonk van Machpela, waar Abraham en zijn geliefden begraven zijn. Ook dat kan niet. Vader heeft gezegd: Een nieuw graf. Want er is wat nieuws gebeurd: Het is volbracht! En, wonderlijk wordt het ons te moede, die man die daar voor zijn boterham aan het hakken was in die harde stenen, die was door de Vader besteld en betaald. Die man die het zweet van zijn hoofd wiste, 'gelukkig, het geld verzoet veel', die man was in dienst van de HEERE der Heeren, en de Koning de koningen.

Nee, Nicodemus kon er nog niet in liggen, of Jozef van Arimathea, dat kon niet. Dat kon niet! Want HIJ moest er in. Een nieuw graf, een gekregen graf, van de Vader, omdat Hij het volbracht heeft, daarom.

Daarom is er aan gewerkt, daarom is het eerlijk betaald, daarom heeft de Vader alle dingen zo op een rij gezet, dat er op dat moment geen andere weg is. "In mijn graf dan

CATECHISMUS ZONDAG 16 VRAAG 41

maar", zegt Jozef van Arimathea. En de Vader zegt: "Ja, in Mijn graf. Het graf dat Ik heb laten maken voor Mijn Kind Jezus".

Daarom is het in de tweede plaats een gegeven graf.

Gegeven, want de duivel en de goddelozen die hadden het Hem niet vergund. En de discipelen zijn er niet toe in staat geweest, of ze hebben het niet gehad. Maar deze verborgen God-vrezenden die komen opeens op het appèl, om de begrafenis te voltooien.

Wat is dat, in de vernedering, toch rijk. Toch rijk. Dat we aan de nieuwe blijken van Zijn gunst, van Vaders welbehagen, alvast mogen proeven: Satan blijf af; Kajafas blijf er af; Deze is Mijn eigen geliefde Kind, voor Hem een goed, een net, een nieuw graf.

En toch, daar kom ik telkens even op terug, de vernedering. "In het stille graf zingt niemand 's Heeren lof, het zielloos lijf, gedompeld in het stof, kan Hem geen glorie geven. Maar onze tong", ja, maar dat is Gods werk. Dat is het Goddelijke. Maar wat ons betreft, wij zullen er niet meer zijn als het graf boven ons gesloten wordt.

Geliefden, nu moet u eens op zulk een uitnemende gedachte van de Vader letten. Vader geeft Zijn Kind een graf. Tegelijk is het vernedering, Hij is totaal passief. Maar nu wordt juist de Vader actief. Het is alsof de Vader uit de schaduw van Zijn verberging naar buiten treedt.

Zoals je soms onder mensen ziet, als er een weg valt, dat de ander naar voren treedt, en de leiding neemt, en de zaken in orde maakt. Maar dat zijn mensen. Maar nu die gezegende Vader van onze Heere Jezus Christus, geprezen zij Zijn Naam, Die komt nu achter de muur vandaan, van de verberging en de verlating. En Die betoont Zijn gunstrijk welbehagen.

Hij is begraven, netjes begraven. Zo is nu het graf geheiligd. Wij komen, laten we zeggen, als ik de lijnen mag zien, toch in een nieuw graf. Dat wil zeggen: De oude betekenis van het vergeten zijn, het verloren zijn, het stom zijn, geen persoon meer zijn; die oude sprake van dat oude graf, dat verzameld worden tot je volken, waar je voorvaderen al zijn, dat graf met die achtergrond is voor de kerk gesloten.

Een nieuw graf. Er ligt een nieuwe gedachte achter. Er ligt deze gedachte achter: Weliswaar overgave, passief, je kunt niet meer voor je lichaam zorgen, je bent er niet meer. Maar er mag een overgave zijn, een overgave in vertrouwen, in hoop, in verwachting. Dat de Vader, Die voor Zijn eigen Kind heeft gezorgd, ook voor jou, voor mij zal zorgen.

En nu kom ik even terug op wat ik in het begin zei.

Die onnatuurlijke scheiding, splitsing van de mens, ziel-lichaam, dat is niet gewoon. We zijn er niet meer.

Als dat nu de werkelijkheid alleen is, dat is erg. Eigenlijk is het ook erg als je alleen maar als een ziel zou overblijven. Want dat was Gods bedoeling niet. Wel het door de aarde aards getekende bestaan van ons mensen, dat zal vergeestelijkt worden. Maar er zal toch een lichaam zijn, een lichaam.

Er zal toch En ja, nu kom ik op een punt; ik weet dat er zal geen zonde meer zijn. Alles waarin we elkaar hier geërgerd, geïrriteerd hebben, boos gemaakt hebben, moe

CATECHISMUS ZONDAG 16 VRAAG 41

gemaakt hebben, dat zal er niet meer zijn.

Maar zijn er nu niet ook dingen door Gods genade, - ik heb het over de kerk - waarvan je zegt: Hé, dat was nu echt mijn vader, mijn moeder. Want ieder mens is verschillend. De veelkleurige wijsheid van God die komt openbaar ook in de mensen. En zeker als de genade van God louterend daar doorheen gaat. Dan heeft ieder mens zijn eigen stempel, zijn eigen manier.

Ik weet niet hoe ik dat uit moet leggen, maar denk eens na, dat je zegt: Hé, dat is vader. Het kan een blik zijn van zijn ogen. Er kan iets zijn in dat geheiligd karakter waar je met eerbied en liefde aan terug denkt. "Dat was mijn moeder, dat behoorde bij die persoon, of bij die persoonlijkheid".

Abraham was weer een andere man dan Izak, en Izak als Jakob, ze hebben allemaal hun eigenschappen gehad. Maar naast al het verkeerde, al het zondige, al het verlorene, is toch ook in hun leven iets van God, van Christus ingekomen. Om als het ware in die mens werkzaam te zijn. Gaven om uit te delen.

En wat zie je dan? De een die blinkt soms uit door iets van ontferming, mildheid, scherpzinnigheid, liefde. Dat zie je allemaal. Al is het hier maar ten dele. Je ziet zorgzaamheid, aangename dingen.

En nu geloof ik vast dat, afgezien van al het zondige en verkeerde waarin we elkaar misschien wel vermoeid hebben, boos gemaakt hebben, verdrietig gemaakt hebben. Vergeet niet, we hebben zelf nog veel meer ellendigheden. Met de dood ben je dat kwijt. Dat is het toch juist. Je verlangt niet terug naar de akelige dingen, maar zoals je moeder weet bepaalde dingen, of je vader of je kind: Hé dat was nu echt mijn kind; dat was nu echt iets wat ik nooit vergeet, een blik, een woord, een daad.

Nu geloof ik vast dat Jezus Christus begraven is in een nieuw graf, opdat wij de troost zouden mogen ontvangen: Straks zullen wij elkaar als mensen herkennen. Herkennen? Ja, maar dan in datgene wat goed is, wat van God is. Dan zal je hier die mens die bij ogenblikken met een blijdschap op zijn gezicht over de goedheid van de Heere sprak, of die altijd misschien sprak over die goedheid, die zal je dan herkennen. Je zult iets terug vinden van datgene wat de Heere God in die gebroken, geschonden mensen hier al begon op te richten. Hier al begon.

De garantie is het nieuwe graf. Niet een verzameld worden tot het gebeente, maar een wachten op wat God doen zal. Weliswaar passief, we hebben niets meer in te brengen. We hoeven er niet als het ware in te berusten, want we weten meer. Maar dat nieuwe graf predikt ons het wonder. "Als het zo is, laten we eens even drie dagen wachten, wat er dan gebeurt. Als Vader Die hier al begon te zorgen toen de Zoon dood was, als Mens, wat zal er gebeuren, straks, als de bestemde tijd aanbreekt. Dan zal dat nieuwe graf nog wel eens wonderen doen vertonen. Dat nieuwe graf dat zal doen leven".

Het zal ons doen leven in de hoop. Het zal ons verkondigen: De laatste vijand gaat er aan. Er zullen weer mensen zijn. Je zult in hetgeen van God is elkaar eeuwig herkennen in Hem. Niet in het verkeerde, maar ook niet als van die uniforme mensjes, sprekend hetzelfde. Nee, de eeuwigheid zal het openbaren geliefde gemeente. Wat zullen daar een veelkleurige dingen, personen, te zien zijn.

Misschien ga ik te ver als ik zeg, in hun eigen karakteristiek.

CATECHISMUS ZONDAG 16 VRAAG 41

Daarom zei ik wel eens - het klinkt een beetje menselijk - maar ik zie iemand later, die mag zijn op de nieuwe aarde, en mag opvaren met vleugelen. Die hier iets heeft geproefd en beoefend, bijvoorbeeld, van de schoonheid van de muziek, van de harmonie, van de akkoorden, van de uitkomende stemmen. Ik kan er niets aan doen, maar die zie ik: "Dan zullen daar de blijde zangers staan, de speelliën op de harp en cimbels slaan, en binnen u al mijn fonteinën wezen". Dat eigene, dat van God gegevene, dat zal heerlijk stralen.

Het nieuwe graf, met wat de Vader begonnen is te doen geeft ons de stellige verwachting en de hoop: Het graf is geheiligd, door God, door Jezus Christus geëigend. Hij staat er voor in.

Daarom geven wij dan ook de voorkeur aan de begrafenis. Crematie doet denken aan de hel. Voor God betekent het niets hoor, dat zeg ik er bij. Want voor God maakt het niet uit in die zin, of dat je nu verbrand of verteerd ben, of weet ik wat. Daar gaat het niet om.

Maar wij zeggen: Nee. Het doet mij denken aan de hel, aan het vuur dat niet geblust wordt, aan de rook van de pijniging die opgaat. Nee, begraaf mij gewoon in het graf bij mijn vrouw of kind, of bij mijn man. Al weet ik dat misschien na tien, vijftien jaar, dan keren ze alles weer om.

Maar het kan ook zijn dat morgen of overmorgen de bazuin weerklinkt, en de stem gehoord wordt van de Archangel: Komt uit, gij levenden en gij doden! En dan zal ik ter plekke opgewekt worden.

Zie je, het graf doet leven. Dat graf van Hem doet ons leven in de hoop.

Als we nu iemand van Gods kinderen, zoals er al verschillende, want terwijl ik sta te spreken, wil je wel geloven, zie ik al die gezichten voorbij gaan. Ik hoor de stemmen van die mensen. Wat indruk heeft gemaakt, wat je niet kunt vergeten, wat van de Heere was. Wat de Heere in zo'n mens heeft gewerkt, dat zie ik terug.

Maar wij hebben ze in een geheiligd graf gebracht. En wij wachten dat Vader het ogenblik aan zal geven: Genoeg! "Genoeg, kom uit". Wat een levende troost is dat toch. Daarom, je hebt mensen, dat kan ik me wel indenken hoor, die hebben altijd een soort gevoel, akelig. Nee, ik heb het maar een keer gehad, en dat weet ik precies, het moment wanneer het gebeurd is. Misschien wel tien jaar geleden.

Op een grauwe herfstige dag kwam ik van de Hilversumse Meent, familie van Iersel, en toen passeerde ik een rouwstoet. En daar overviel me toch opeens zo'n weedom, zo'n, die rouwstoet hè, die auto. Daar gaat nu een mens. Een mens die wordt uitgedragen. Ik had het er benauwd onder, ik kon er niet aan denken. Want het gebeurt ons ook, mij. Dat je daar toch weggereden wordt, en in zo'n akelig donker graf. En nadien, de Heere heeft dat weggenomen, nadien heb ik die aanvallen niet gehad in die zin.

Nu kan ik op het graf zijn, vooral als de hoop is op God, met een glimlach. Dan zou ik allen die in de Naam geloven wel willen omhelzen, en zeggen: Je mag wel bedroefd zijn - de Heere Jezus weende aan het graf van Lazarus - maar vergeet het niet, Hij heeft het graf geheiligd. Een nieuw graf.

Dat betekent: Er is voor ons een deur ontsloten in het dal van Achor.

CATECHISMUS ZONDAG 16 VRAAG 41

AMEN